

РЕШЕНИЕ

№ 4544

гр. София, 11.02.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, XXI КАСАЦИОНЕН СЪСТАВ, в публично заседание на 24.01.2025 г. в следния състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Силвия Димитрова

ЧЛЕНОВЕ: Евгения Баева

Адриан Янев

при участието на секретаря Албена Илиева и при участието на прокурора Цветослав Вергов, като разгледа дело номер **11617** по описа за **2024** година докладвано от съдия Адриан Янев, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 208-228 от Административнопроцесуалния кодекс (АПК) във вр. с чл. 63, ал. 1, изр. второ от Закона за административните нарушения и наказания (ЗАНН).

Образувано по касационна жалба на "ВИВАКОМ БЪЛГАРИЯ" ЕАД срещу Решение 4642/23.10.2024 г. по анд. № 9607/2024, НО, 1-ви състав на Софийски районен съд (СРС), с което е потвърдено наказателно постановление (НП) № 004975 от 29.03.2024 г., издадено от директор на дирекция „Защита на потребителите при продажби от разстояние“ при Комисията за защита на потребителите /КЗП/, с което на касатора на основание чл. 83, ал. 1, вр. чл. 52, ал. 4 от ЗАНН и чл. 233, ал. 2 от ЗЗП е наложено административно наказание „имуществена санкция“ в размер на 2000 лева за нарушение на чл. 207, вр. чл. 50 от ЗЗП.

В касационната жалба са наведени доводи за незаконосъобразност на оспореното решение като постановено в нарушение на материалния и процесуалния закон. Твърди, че първоинстанционният съд не е съобразил обстоятелството, че АНО е наложил имуществената санкция, без да е извършил преценка на обстоятелствата по случая, довели до връщане на стоката обратно до потребителя. Позовава се на правилата за сключване на сделки от разстояние, съдържащи се на официалния интернет адрес на санкционираното дружество. Счита, че при издаване на процесното НП са нарушени разпоредбите на чл. 52, ал. 4 и по чл. 57, ал. 1, т. 5 от ЗАНН. Моли за

отмяна обжалвания съдебен акт и потвърденото с него НП. Претендира юрисконсултско възнаграждение. Прави възражение за прекомерност на адвокатския хонорар.

Ответникът – Комисия за защита на потребителите излага доводи за неоснователност на жалбата. Претендира юрисконсултско възнаграждение.

Представителят на Софийска градска прокуратура изразява становище за неоснователност на касационната жалба.

Административен съд София - град, XXI касационен състав, като се запозна с обжалваното съдебно решение, съобрази доводите и възраженията на страните и обсъди наведените касационни основания и тези по чл. 218, ал. 2 АПК, намира за установено от фактическа и правна страна следното:

Касационната жалба е подадена в установения с чл. 211, ал. 1 от АПК 14 - дневен срок, от надлежна страна, срещу подлежащ на касационна проверка съдебен акт и същата е процесуално допустима.

Разгледана по същество, жалбата е неоснователна.

На основание събраните в хода на съдебното производство писмени и гласни доказателства, СРС е установил, че на 19.10.2023 г., по електронната поща в КЗП е постъпила жалба от потребител - Г. А. К., в която се твърди, че мобилният оператор "ВИВАКОМ БЪЛГАРИЯ" ЕАД е отказал възстановяване на сума за стока - слушалки Apple AirPods, върнати в 14- дневен срок от получаването им, като стоката била изпратена обратно на потребителя без уведомление от страна на дружеството относно причините за това. Към жалбата потребителят приложил документи във връзка със закупуването и получаването на стоката от потребителя, както и за нейното връщане - фактура, фискален бон, приемо-предавателен протокол, товарителници, стандартен формуляр за упражняване правото на отказ от 04.10.2023 г.

Във връзка с постъпилата жалба служители на КЗП извършили проверка, като след преглед на изпратените от потребителите книжа, установили, че според фактура № [ЕГН]/20.09.2023 г. потребителят е закупил от дружеството жалбоподател следните 2 артикула: GSM Apple Iphone 15 Pro 256GB на стойност 2.024,98 без ДДС и слушалки Apple AirPods (3rd gen) на стойност 358,32 лв. без ДДС. От извършена справка за електронно проследяване на пратка по представеното копие от товарителница на куриерска фирма Еконт Експрес ООД било видно, че стоката е получена от потребителя на 22.09.2023 г.

От приложеното от потребителя копие от товарителница № 5300514242688 на куриерска фирма „Еконт Експрес“ ООД било установено, че на 04.10.2023 г. потребителят е изпратил към търговеца закупените слушалки Apple AirPods (3rd gen), заедно с попълнен стандартен формуляр за упражняване правото на отказ от договора за връщане на посочената стока. От приложената товарителница с № 1050728382475 на куриерска фирма „Еконт Експрес“ ООД, било видно, че на 06.10.2023 г. дружеството от своя страна изпратило обратно към потребителя артикула.

Служителите на КЗП изискали становище от "ВИВАКОМ Б. ЕАД относно изложените в жалбата твърдения, във връзка с което постъпило писмено обяснение от страна на дружеството, в което било потвърдено закупуването на посочените стоки от потребителя, както и връщането на слушалките. В своите обяснения дружеството навело твърдения, че слушалките са върнати от потребителя разопаковани и активирани, с което бил нарушен техният търговски вид и поради тази причина ВИВАКОМ Б." Е АД от своя страна изпратило обратно продукта на потребителя.

При това положение, служителите на КЗП счели, че с връщането на продукта обратно към потребителя, дружеството жалбоподател е възпрепятствало правото на потребителя да се откаже от договора, с което дружеството е нарушило правилото на чл. 50 от ЗЗП. За извършеното нарушение на "ВИВАКОМ БЪЛГАРИЯ" ЕАД бил съставен АУАН въз основа, на който е издадено и процесното НП № 004975 от 29.03.2024 г., с което на основание чл. 83, ал. 1, вр. чл. 52, ал. 4 от ЗАНН и чл. 233, ал. 2 от ЗЗП на дружеството е наложено административно наказание „имуществена санкция“ в размер на 2000 лева, за нарушение на чл. 207, вр. чл. 50 от ЗЗП.

Въз основа на така установеното от фактическа страна, СРС е приел, че при издаване на НП са спазени административно- производствените правила и наказателното постановление е издадено в съответствие с материалния закон. При извършен цялостен анализ на събраните по делото доказателства, поотделно и в тяхната съвкупност, както и на приложимите правни норми, съдът е обосновал изводи, които настоящият съдебен състав изцяло споделя. Съобразно длъжимата от въззивната инстанция служебна проверка СРС е извършил обективно, всестранично и пълно изясняване на всички факти и обстоятелства, релевантни за установяване на нарушението и за отговорността на наказаното лице, подробно ги е обсъдил и въз основа на това е достигнал до правилни заключения. Решаващият състав на въззивния съд е изследвал и е взел отношение по изложените в жалбата доводи и по всички въпроси, включени в обхвата на длъжимата от него служебна проверка. Настоящият съдебен състав изцяло споделя мотивите на въззивния съд за законосъобразност на обжалваното наказателно постановление.

Съгласно чл. 50 ЗЗП потребителят има право да се откаже от договора от разстояние или от договора извън търговския обект, без да посочва причина, без да дължи обезщетение или неустойка и без да заплаща каквито и да е разходи, с изключение на разходите, предвидени в чл. 54, ал. 3 и чл. 55, в 14-дневен срок, считано от датата на: 1. сключване на договора - при договор за услуги; 2. приемане на стоките от потребителя или от трето лице, различно от превозвача и посочено от потребителя - при договор за продажба. А съобразно чл. 54, ал. 1 от същия закон, когато потребителят е упражнил правото си на отказ от договора от разстояние или от договора извън търговския обект, търговецът възстановява всички суми, получени от потребителя, включително разходите за доставка, без неоправдано забавяне и не по-късно от 14 дни, считано от датата, на която е бил уведомен за решението на потребителя да се откаже от договора съгласно чл. 52.

От събраните по делото доказателства се установява по несъмнен начин, че "ВИВАКОМ БЪЛГАРИЯ" ЕАД е осъществил от обективна страна състава на визираното в чл. 50 от ЗЗП нарушение. Противно на изложеното в жалбата, датата на извършване на нарушението- 06.10.2023 г. е правилно определена с оглед особеностите на настоящия случай. Това е датата на изпращане на стоката обратно на потребителя от страна на дружеството жалбоподател, т.е. това е моментът, в който дружеството с активни действия е препятствало упражняването на правото на потребителя на отказ от договора. Именно този отказ представлява изпълнителното деяние на нарушението, тъй като с него се препятства правото на потребителя по чл. 50 от ЗЗП да се откаже от договора извън търговски обект. Нарушението е формално и от обективна страна е довършено с факта на осъществяването на изпълнителното му деяние.

На следващо място, настоящият съдебен състав намира, че разопаковането и

активирането на продукта от страна на потребителя не са пречка за упражняване правото на отказ от договора, сключен от разстояние. От една страна такова ограничение на посоченото право законът не урежда, а от друга - по аргумент от разпоредбата на чл. 55, ал. 4, изр. 1 от ЗЗП потребителят има право да изпробва закупената от него стока, за да установи естеството, характеристиките и доброто ѝ функциониране и не носи отговорност за намалената стойност на стоките, вследствие на изпробването им в рамките на необходимото. В допълнение, съгласно т. 37 от преамбюла на Директива 2011/83/ЕС от 25 октомври 2011 година относно правата на потребителите, за изменение на Директива 93/13/ЕИО на Съвета и Директива 1999/44/ЕО на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на Директива 85/577/ЕИО на Съвета и Директива 97/7/ЕО на Европейския парламент и на Съвета: "Що се отнася до договорите извън търговския обект, потребителят следва да има право на отказ от договора поради потенциалния елемент на изненада и/или психологически натиск. Упражняването на правото на отказ от договора следва да прекрати задълженията на страните по договора за изпълнение на договора." В случай, че потребителят е упражнил правото си на отказ, след като е използвал стоката до степен, която превишава необходимото за установяване естеството, характеристиките и доброто ѝ функциониране, то съгласно т. 47 от преамбюла на Директивата и тогава потребителят не трябва да губи правото си на отказ от договора, но следва да отговори за евентуално намалената стойност на стоките. В този смисъл, твърденията на касатора по отношение разопаковане и активиране на слушалките изначално не са годно основание да се откаже правото на потребителя по чл. 50 от ЗЗП. Евентуално търговецът би могъл да претендира от купувача намалената стойност на вещта съгласно чл. 55, ал. 4 от ЗЗП. Действително, съгласно правилата за сключване на сделки от разстояние, съдържащи се на официалния интернет адрес на санкционираното дружество (<https://www.vivacom.bg/ba/files/12679-sdelka-ot-ra2Stoianie.pdf>.) потребителят има право да се откаже от сключения договор и да върне предоставената му стока единствено, ако тя не е разопакована и не е използвана по предназначение. Цитираната клауза обаче не изключва съставомерността на деянието като нарушение по чл. 50 от ЗЗП, тъй като същата се явява неравноправна по смисъла на чл. 143, ал. 2, т. 2 и т. 18 от ЗЗП и ограничава правото на потребителя, предвидено в чл. 54, ал. 1 от ЗЗП чрез въвеждане на нерегламентирано задължение. Отделно от това, изпълнението на задълженията на търговеца са поставени в зависимост от спазването на определено условие (стоката да не е разопакована), което не е регламентирано в чл. 55, ал. 4 от ЗЗП (Решение № 320 от 11.01.2024 г. по к.а.н.д. № 2736/2023 г. на Административен съд - Пловдив). Разпоредбите, уреждащи правото на потребителя на отказ от договор, сключен от разстояние, са императивни, поради което същите не биха могли да бъдат дерогирани от общи условия към договора или от индивидуално уговорени между страните клаузи. С оглед изложеното, възражението на касатора в тази насока се приема за неоснователно.

В допълнение, настоящият касационен състав не споделя изложеното в жалбата, че потребителят не може да се откаже от договора само по отношение на една от закупените стоки, тъй като същата представлява аксесоар. Безспорно е, че в случая закупените вещи не са комплект, нито пък слушалките представляват вещь - принадлежност към главна вещь - мобилен телефон. Цитираните от касатора общи условия касаят съвсем различна хипотеза- закупуване на стоки, които са комплект и

се предлагат на обща цена. Доколкото в настоящият случай, видно от приложените фактури, стоките са на отделна цена, а слушалките биха могли да бъдат използвани и с други устройства, различни от мобилен телефон, то потребителят има пълното право да върне само една от стоките. Както беше посочено такива ограничения не могат да се налагат еднолично от търговеца, защото същите са в противоречие с императивните разпоредби на ЗЗП.

В заключение, с процесното НП правилно е определена и приложимата санкционна норма, като на основание чл. 207, ал. 1 от ЗЗП административнонаказващият орган е наложил на "ВИВАКОМ БЪЛГАРИЯ" ЕАД имуществена санкция в размер на 2000 лева. Именно с посочената разпоредба са предвидени санкционните последици за лице, което възпрепятства правото на потребител по чл. 50 от ЗЗП да се откаже от сключен договор извън търговския обект, каквато е и настоящата хипотеза. Съдът счита, че наложената санкция, определена в минимален размер е съобразена с разпоредбата на чл. 27 от ЗАНН и е годна да осъществи целите, установени в чл. 12 от ЗАНН.

С оглед изложеното, оспореното решение като валидно, допустимо и правилно следва да бъде потвърдено.

При този изход на спора, претенцията на ответната страна за присъждане на разноски за юрисконсултско възнаграждение се явява основателна. На основание чл. 27е от Наредбата за заплащане на правната помощ, вр. чл. 37 от Закона за правната помощ, вр. чл. 63д, ал. 4, вр. ал. 5 ЗАНН касаторът следва да заплати в полза на ответника сумата от 80 лева, представляваща юрисконсултско възнаграждение.

Така мотивиран и на основание чл. 221, ал. 2 от АПК, вр. чл. 63в от ЗАНН Административен съд София-град, XXI касационен състав

РЕШИ:

ОСТАВЯ В СИЛА Решение 4642/23.10.2024 г. по анд. № 9607/2024 г по описа на Софийски районен съд.

ОСЪЖДА "ВИВАКОМ БЪЛГАРИЯ" ЕАД, ЕИК:[ЕИК] да заплати на Комисия за защита на потребителите сумата в размер на 80 (осемдесет) лева, представляваща юрисконсултско възнаграждение за касационното производство.

РЕШЕНИЕТО е окончателно и не подлежи на обжалване и протест.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ: 1.

2.